

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Idea Theologiæ Specvlativæ

Petrus <a Sancto Josepho>

Coloniæ, 1648

VIII. De æqualitate, & missione personarum divinarum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38884

communicatur personæ productæ: si verò priori, relatio videtur esse terminus illius, eò quòd illa, producitur, seu comproducitur.

Dices 1. Divinæ productiones ad hoc tendunt, ut terminus totalis per eas productus, sit Deus, ergo Deitas est terminus earum formalis. Non sequitur, quia non ad hoc tendunt, ut earum terminus sit Deus per productionem divinitatis, sed tantum per illius communicationem.

Dices 2. Generatio univoca, qualis est divina, terminari debet ad formam in qua produciens, & productum assimilantur. *Distinguo:* Debet ad eam terminari, sive ut productio, sive ut communicatio.

CAPUT VIII.

De aequalitate, & missione Personarum divinarum.

RESOLUTIO I. *Inter personas divinas est perfecta aequalitas.* EST DE FIDE, ut colligitur ex Symbolo Athanasii: ubi statuitur tres personas coæternas sibi esse, & coæquales, & in cap. firm. de summa Trinitate, habetur personas esse coæquales, coomnipotentes, & coæternas. *Ratio* autem est, quia ibi est summa æqualitas perfectionis, ubi eadem essentia infinite perfecta reperitur; atqui eadem essentia infinite perfecta est in tribus personis, ergo tres personæ divinæ sunt inter se summè æquales, quoad perfectionem. Suadetur minor r. ex verbis illis *Ioan. 10.* Ego & Pater unum sumus, quæ à sanctis Patribus universaliter intelliguntur de unitate quoad essentiam, seu substantiam divinam, non autem de sola unitate, seu concordia voluntatis, ut putabant Arriani. Verùm quia in verbis prædictis non agitur expressè de Spiritu sancto, addendum est illud ex *v. Ioan. 5.* Tres sunt qui testimonium dant in cœlo, Pater, Verbum, & Spiritus sanctus, & hi tres unum sunt: hinc enim ex Patrum omnium sententia, efficax sumitur argumentum ad probandam divinitatem, & consubstantialitatem Spiritus sancti.

*Probat*ur eadem minor ex quinta Synodo generali, collatione 8. can. 1. His verbis. Si quis non confitetur Patris, & Filii, & Spiritus sancti, unam naturam sive substantiam, & unam virtutem & potestatem, Trinitatem consubstantialem, unam Deitatem in tribus subsistentiis, sive personis adorandam, talis anathema sit. Similia habentur in Concil. Tolet. 6. Canone 1. & in sanctis Patribus, quorum verba, brevitatis causa, prætereo. Cum itaque tres personæ Trinitatis habeant eadem divinam essentiam infinitè perfectam, consequens est summam perfectionis æqualitatem inter illas reperiri.

Nota 1. Generatim ea omnia loca Scripturæ quæ inferioritatem aliquam Filio tribuere videntur, ut plurimum intelligi de Filio secundum humanitatē: si quæ verò interdum à Patribus intelliguntur de Filio, ut est Deus, ea nihil aliud significare, quàm Filium habere à Patre substantiam divinam, & virtutem operandi. Patrem autem à seipso, sicque Patrem esse superiorem seu majorem Filio, quatenus est prior origine, & principium illius.

Nota 2. Ibi non esse omnimodam æqualitatem, ubi est prius & posterius quoad durationem, aut quoad naturam, talem autem prioritatem non habere locum in Deo, sed solam prioritatem originis, quæ cum tantum dicat unam personam esse ab alia, nullam arguit imperfectionem: sicut enim est infinita perfectionis, esse principium processionis divinæ, ita & esse terminum illius.

* *Si quæras*, quomodo intelligi possit, personam producentem non esse priorem producta, quoad durationem, vel naturam. *Respondeo* hoc ea ratione posse intelligi, quia cum persona divina habeat ab æterno totam vim producendi, & necessariò producat, nihil impedire potuit, quin persona producta esset ab æterno. Cumque communitet eandem naturam improductam, & independentem quam habet, hoc fit sine prioritate naturæ, quæ veram dependentiam,
& cau-

& causalitatem dicere solet. Unde qui ponunt inter personas divinas ordinem naturæ, explicandi sunt de ordine originis; qui ordo naturæ dicitur, quia in natura rei fundatus est, seu quia una persona naturaliter est ab alia.

* *Dices*, vel Pater genuit Filium existentem, vel non existentem, prius dici non potest, quia quod existit, non indiget ut producat, cum non producat, nisi ut existat: posterius ergo verum est, ac proinde Filius non est æqualis Patri, quoad durationem. *Respondeo* Filium existentem gigni, non quidem ita ut existat antequam generetur, sed ita ut per ipsam generationem existat: ad eum modum quo lumen producitur existens, vi ipsius illuminationis qua producitur. *Quod* si instet, Filium non extitisse, antequam generaretur, atque adeo non semper fuisse; neganda erit consequentia, quia Filius semper genitus est, ac proinde semper extitit.

Nota 3. Inclusionem illam, quæ communiter vocatur circuminfectio, esse impropriam, adeoque nihil ex ea concludi contra æqualitatem personarum. In eo enim maxime consistit, quod personæ divinæ unicam, & eandem habeant essentiam, ac proinde qualibet debeat esse in aliis, cum nulla à sua essentia possit separari. Hinc autem potius sequitur oppositum, nam si ideò Filius est minor Patre, quia est in illo; vicissim Pater est minor Filio, cum in illo sit, unde per reciprocum hunc excessum, perfectiones Patris, & Filii ita temperantur, ut ad summam æqualitatem perveniant; quod similiter de perfectionibus Spiritus sancti dicendum est.

RESOLUTIO II. *Missio convenit personis divinis, non tamen omnibus.*] PRIMA PARS est de fide, ut patet ex Scriptura, Joan. 3. Misit Deus Filium suum, & 15. Cum venerit Paraclitus, quem mittam vobis à Patre. Eadem probatur ratione, quia per missionem hic intelligitur æterna processio Personæ divinæ, cum habitudine ad effectum temporalem, sive

sive visibilem, sive invisibilem. At Filius, & Spiritus sanctus à Patre ab æterno, processerunt, & in tempore extra eum veluti exierunt, ad externam manifestationem, vel collationem alicujus doni creati; quare ab eo missi sunt.

Dices, mitti ab alio, dicere imperfectionem in persona missa. *Respondeo*, hoc verum esse, de missione quæ fit per imperium, ut cum servus mittitur à Domino suo; vel per consilium, ut cum Rex à suis Consiliariis mittitur in bellum. Sic autem non fit missio personarum divinarum, sed tantum per originem, cum ordine ad quendam effectum temporalem, in quo nulla est imperfectio.

Secunda pars ex dictis colligitur, nam cum missio includat originem personæ missæ à mittente, consequens est unam personam propriè non posse mitti, nisi ab ea à qua procedit, unde Pater potest mittere Filium, & Spiritum sanctum, ipse verò à nemine mitti potest, quia à nullo procedit. Neque refert illud *Isa.* 48. de Christo intellectum, & nunc Dominus misit me, & Spiritus ejus, ea enim verba, si loquuntur de propria missione, debent intelligi de missione Christi, ratione humanitatis.

RESOLUTIO III. *Missio duplex est, visibilis & invisibilis.* DECLARATUR, nam tunc contingit missio visibilis, quando persona missa per signum aliquod sensibile novo modo exterius apparet: ejusmodi fuit missio Verbi, quando humanitatem assumpsit, & missio Spiritus sancti, quando in specie columbæ, & in linguis igneis apparuit: Missio autem invisibilis habet locum, quando persona mittitur ad dandum effectum aliquem occultum ordinis supernaturalis, qualis est gratia sanctificans.

Quo loco adverte 1. In missione invisibili, non tantum dona gratiæ, sed personas etiam ipsas mitti, ut patet ex Scriptura, quæ propriè intelligenda est, cum nihil huic sensui repugnet. *Confirmatur*, quia rei missæ tribuuntur effectus varii, *Joan.* 14. & 15. qui non possunt

possunt oriri ab ipsis donis creatis, sed à persona divina duntaxat, ut docere, suggerere, testimoniū perhibere, & similia. Neque refert quòd Spiritus sanctus non incipiat esse de novo in anima quæ justificatur, sufficit enim quòd si per impossibile in ea non esset, per suam realem præsentiam in puncto justificationis ei se realiter præsentem exhiberet.

Adverte 2. Missionem invisibilem fieri ad omnes participes gratiæ, ut patet ex dictis, unde ad Christū facta est invisibilis missio, in principio suæ conceptionis, non autem postea, eò quod in eo instanti fuit repletus gratia, quæ nunquam deinceps aucta fuit; missio autem visibilis Spiritus sancti ad Christum in Jordane, non fuit signum invisibilis tunc factæ, sed aliàs in puncto Incarnationis. Fit etiam missio invisibilis ad omnes beatos, tum in ipso initio beatitudinis, quando ad perfectissimam summi boni possessionem, quæ arctissimam Spiritus sancti præsentiam, & cum illo unionem comprehendit, evahuntur. Tum postea quando aliqua mysteria illis de novo revelantur. Cæterum missio invisibilis non habebit locum in beatis, post diem judicii; quia tunc eorum cognitio nullum augmentum recipiet, sed per totam æternitatem invariata manebit.

Tandem missio invisibilis facta est ad Patres veteris testamenti, cum gratiam sanctificantem, & eximiam charitatem acceperint, ut satis patet ex Scriptura. Fit etiam quotidie ad omnes homines, qui de novo justificantur; imò & probabiliter, ad eos quæ augmentum gratiæ recipiunt, saltem quando hoc augmentum tale est, ut quis proficiat in novum aliquem actum, vel statum gratiæ, ut si ad gratiam miraculorum, vel Prophetiæ evehatur, aut si ex fervore charitatis exponat se martyrio. Verum hæc de missione tam visibili, quàm invisibili generatim dicta sufficiant; nam quod spectat ad præstantissimam divini Verbi visibilem missionem, quæ non ad repræsentandum instituta est, sicut visibilis missio Spiritus sancti,

sancti,

sancti, sed ad subsistendum in natura humana, de ea speciatim, in altera hujus libri parte, deinceps agendum erit.

CAPUT IX.

De existentia Incarnationis.

RESOLUTIO I. *Mysterium Incarnationis est possibile, seu fieri potest ut Verbum divinum naturam humanam in unitatem personæ sibi copulet.*] EST CERTA EX FIDE, eaque ratione probatur, quia ab actu ad potentiam legitima est consequentia, ut ajunt Philosophi; atqui Incarnatio actu peracta est, ut infra ostendemus, ergo ex se est possibilis. *Confirmatur* nam illud est possibile, quod repugnantiam non involvit; at quod Verbum incarnetur nullam repugnantiam involvit, ergo id possibile cense-
bet.

Nota, non facile concipi posse, quomodo persona divina possit de novo uniri substantialiter humanitati, sine sui mutatione, saltem supposita communiori sententia, de qua infra, quæ statuit inter Verbum, & humanitatem intercedere modum quendam unionis, & nexum substantialem ab utroque extremo aliquo modo distinctum: non enim apparet, qua ratione possit esse nexus inter duo, nisi utrumque intrinsecè attingat & afficiat, adeoque immutet; Quare cum, ex fide, persona divina sit immutabilis, hinc colligi videtur Incarnationem esse planè impossibilem. *Verum* ad hoc dici potest: primo, per Incarnationem Verbum eo sensu uniri substantialiter humanitati, ut per suam subsistentiam terminet hypostaticè humanitatem, adeoque Verbum fiat homo, non essentialiter, sed terminativè, seu hypostaticè, quod sine ulla mutatione in ipso Verbo facta facile intelligi potest, cum terminare non sit in se aliquid recipere, sed ab alio respici.

Secundò, posse intelligi nexum substantialem inter Verbum & humanitatem, qui subjective in
sola